CDA

Samenleven doen we *SAMEN*

CDA GEMEENTE LOSSER

Verkiezingsprogramma 2022-2026

ONZE PLANNEN VOOR EEN SOCIALE EN VITALE GEMEENTE LOSSER

Inleiding		2
Voorwoord		3
I	De vier pijlers van het CDA	5
II	Hoofdstuk 1 – Een sterke samenleving	7
III	Hoofdstuk 2 - Zorg voor elkaar	15
IV	Hoofdstuk 3 – Leefbaarheid & wonen	25
V	Hoofdstuk 4 – Duurzame economie	30
VI	Hoofdstuk 5 – Vitaal buitengebied	39
VII	Hoofdstuk 6 – Onze kandidaten	43

VOORWOORD

Gespreide verantwoordelijkheid, rentmeesterschap, publieke gerechtigheid en solidariteit. Het zijn de vier kernwaarden van het CDA. Ze klinken wat abstract en waarschijnlijk kan niet iedereen zich daarbij direct een voorstelling maken. Maar als je wat langer nadenkt over deze begrippen is de vertaling naar en betekenis voor het dagelijkse leven anno 2022 niet zo moeilijk. Concreet betekent het een samenleving waar men omziet naar elkaar, waar de mens centraal staat en niet het proces of het systeem, een samenleving waar iedereen toegang heeft tot onderwijs, betaalbaar wonen en zorg, waar we zorgvuldig omgaan met de natuur en onze leefomgeving, waar armoede wordt bestreden, een samenleving die mensen kansen biedt én waar iedereen zijn verantwoordelijkheid neemt. En zo is er meer. Samengevat kun je het misschien nog bondiger formuleren; het respecteren van normen en waarden en gewoon fatsoenlijk omgaan met elkaar. Dat kunnen we wat het CDA betreft alleen maar samen. Niet of jij of ik, maar WIJ. Daar staat het CDA gemeente Losser voor!

Vanuit deze kernwaarden willen wij de komende jaren verder werken aan een sterke en sociale samenleving. De basis hiervoor is op orde. Het lokale bestuur in onze gemeente is stabiel, de gemeentelijke financiën zijn gezond en er is de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in de voorzieningen voor sport, onderwijshuisvesting en de openbare ruimte in onze dorpen. Daarnaast beschikken we over een uitzonderlijk buitengebied waar stuwwal en Dinkeldal samenkomen en agrarisch ondernemerschap, recreatie en natuur hand in hand gaan.

Maar veel belangrijker voor een krachtige samenleving zijn onze inwoners. De dorpen en buurtschappen in de gemeente Losser hebben allemaal een eigen karakter en identiteit. Samen geven ze vorm aan een diverse en mooie gemeente. Wat we met elkaar delen is het rijke en bloeiende verenigingsleven, de grote schare vrijwilligers die bereid is om belangeloos de handen uit de mouwen te steken, betrokken dorpsraden, het gevoel voor *noaberschap* en vele energieke ondernemers. Voor het CDA is dat het menselijke kapitaal. Vooral dát maakt de samenleving.

Het CDA gemeente Losser wil in die samenleving de komende periode verder investeren. Hoe we dat willen doen leest u op de volgende pagina's van dit programma.

Het CDA gemeente Losser werkt graag samen met u aan een zelfstandige, sterke en zelfbewuste plattelandsgemeente waar het goed wonen, werken en recreëren is. Het CDA pakt die uitdaging graag op. Samen met u. Want samenleven doe je SAMEN.

Harry Nijhuis
Lijsttrekker CDA gemeente Losser

De vier pijlers van het CDA

Het CDA gelooft in een samenleving waarbij mensen oog voor elkaar hebben en bijdragen aan elkaars welzijn. Een gemeenschap waarbij men zich verbonden voelt aan elkaar. In een dorp, een stad of wijk, maar ook binnen een vereniging of familie.

Al die gemeenschappen hebben hun eigen waarden en specifieke kenmerken. Het CDA wil recht doen aan de verschillende belangen van mensen en hun gemeenschappen. In plaats van 'rechts' liberaal of 'links' socialistisch, probeert het CDA altijd het evenwicht te vinden. Het CDA stelt daarbij de mens centraal.

Het CDA streeft naar verbinding. "Samenleven doe je SAMEN!" is ons credo. Wij stellen het gemeenschappelijk belang voorop omdat we het uiteindelijk met elkaar moeten doen. Dat besef willen wij benadrukken. Vooral nu we steeds meer individualisme zien in onze wereld. De inspiratiebron voor het CDA vormt de joods-christelijke traditie waaruit onze Nederlandse samenleving is voortgekomen. De normen en waarden daarvan proberen we te vertalen naar de samenleving van vandaag. Steeds meer CDA'ers vinden hun inspiratie in de uitwerking van de normen en waarden in onze hedendaagse maatschappij, los van welke geloofsovertuiging dan ook.

Onze fundering bestaat uit vier kernwaarden die eigenlijk de C overtreffen. En ze zijn actueel, meer dan ooit!

1. Gespreide verantwoordelijkheid – de kracht van onze samenleving

Politiek begint bij jou! Mensen, buurten, sportclubs, scholen, kerken, moskeeën, zorginstellingen, bedrijven: ze leveren allemaal een unieke, eigen bijdrage aan de samenleving. De overheid geeft al die mensen en organisaties het vertrouwen om te doen waar ze goed in zijn. Vertrouwen is dus belangrijk! Niet alles hoeft volgens regels en wetten te gebeuren. Mensen en bedrijven weten vaak zelf heel goed hoe dingen geregeld moeten worden. De gemeente ondersteunt waar nodig, maar grijpt ook in als het moet.

2. Solidariteit – betrokken zijn naar elkaar
Het CDA wil mensen verbinden en betrokkenheid tussen generaties en tussen arm en rijk versterken. We leven niet alleen voor onszelf, maar we zijn pas mens door met elkaar te leven en oog voor elkaar te hebben. In de overtuiging van het CDA komt een mens het beste tot zijn recht in relatie tot een ander. Wij kijken niet weg. Wij staan voor een basis van sociale zekerheid: voor iedereen is er gezondheidszorg, onderwijs en inkomen. Daarbij vindt het CDA het belangrijk dat er een helpende hand is voor hen die het nodig hebben en vrijheid voor hen die 'het zelf' kunnen.

3. Publieke gerechtigheid – eerlijkheid op alle lagen
De overheid is er om samenleven mogelijk te maken voor ons allemaal. Een betrouwbare overheid stelt duidelijke grenzen en geeft mensen zekerheid. De overheid is er ook om onrecht te bestrijden, ze moet rechtvaardig en voorspelbaar in handelen zijn. Daarmee beschermen we elkaar. Zijn er misstanden, dan moeten die aan de kaak gesteld worden.

4. Rentmeesterschap – duurzame politiek
We leven niet alleen voor onszelf, maar we zijn verbonden met elkaar. We hebben de natuur en de cultuur geërfd van onze (voor-)ouders en te leen voor de komende generatie. Dat vraagt dat we verder kijken dan ons eigen belang en onze eigen tijd hier op aarde, ook op financieel gebied. We zijn niet van de snelle oplossing, maar proberen ook te kijken naar de gevolgen van beslissingen op de lange termijn. Hiermee nemen we verantwoordelijkheid voor de generaties die na ons komen.

Hoofdstuk 1: Sterke samenleving

Het CDA gemeente Losser kiest voor een sterke samenleving waarin iedereen kansen krijgt en zichzelf kan zijn. Iedereen telt mee, ongeacht afkomst, leeftijd, geaardheid, inkomen of mogelijke beperkingen. Wij moeten voorkomen dat mensen er niet bij horen. Het begint met zorgen voor jezelf, en, als het even kan, ook voor anderen. Wie echt hulp nodig heeft, krijgt die van de gemeente. De menselijke maat staat centraal en WIJ is belangrijker dan IK! Een sterke samenleving is voor ons een gemeente waar het goed wonen is, de openbare ruimte veilig, heel en schoon is én waar het voorzieningenniveau aantrekkelijk, toekomstbestendig én toegankelijk is voor iedereen. Voor het behoud van de leefbaarheid en de saamhorigheid in onze kerkdorpen zijn verenigingen en vrijwilligers essentieel! Het CDA gemeente Losser vindt dat zij die zich geheel belangeloos inzetten waardering en ondersteuning verdienen.

Het CDA gemeente Losser wil dat iedereen mee kan doen:

- Inwoners voor wie meedoen niet altijd vanzelfsprekend is helpen we . Te denken valt o.a. aan statushouders, mensen met beperkingen of mensen met psychische problemen;

- Eenzaamheid komt steeds meer voor in de gemeente Losser. Vroegsignalering, laagdrempelige hulp en voldoende plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, zijn belangrijk. De gemeente kan dit niet alleen oplossen. Het vraagt betrokkenheid van ons allemaal;

- In onze dorpen moeten voldoende voorzieningen en recreatieve mogelijkheden zijn waar de jeugd terecht kan en buurtbewoners elkaar kunnen ontmoeten;

- Als voorzieningen onder druk staan worden deze bij voorkeur ingericht voor meerdere doeleinden. Zo kunnen voorzieningen langer behouden blijven. Scholen, zorginstellingen en verenigingen maken bijvoorbeeld gebruik van hetzelfde gebouw;

- Dienstverlening en informatievoorziening vinden steeds meer digitaal plaats. Niet alle inwoners kunnen daar goed mee omgaan. De gemeente moet echter voor iedereen bereikbaar zijn. Het loket en het menselijke contact moeten daarom blijven en mensen moeten een afspraak kunnen maken op het gemeentehuis;

- Het belang van een sterke samenleving is geen vanzelfsprekendheid meer. Wij willen dat jongeren actiever betrokken worden bij de samenleving:

    - Het CDA gemeente Losser wil daarom de maatschappelijke stage bij scholen en instellingen continueren en – waar nodig – faciliteren;

    - We willen graag een jongerenraad in het leven roepen om de betrokkenheid van deze groep bij de lokale samenleving te vergroten;

- Participatie moet echte participatie zijn. Inwoners moeten mee kunnen denken over oplossingen in hun directe omgeving of inbreng kunnen leveren aan beleidsnota's. De gemeente is er immers voor haar inwoners;

- Wij willen dat de gemeente de lokale kennis benut door expertpanels/denktanks in te zetten rondom specifieke onderwerpen. In onze gemeente wonen veel mensen die kennis hebben van specifieke onderwerpen die in de gemeente spelen. Bijvoorbeeld omdat zij werken rondom de energietransitie, Omgevingswet of binnen het sociaal domein;

- Het CDA gemeente Losser is voor het uitdaagrecht (Right to challenge). Als inwoners of een vereniging/organisatie een project sneller, goedkoper of met meer draagvlak uit kunnen voeren dan de gemeente, moet hiervoor ruimte worden gegeven;

- Initiatief uit de samenleving voorrang geven moet normaal worden. De gemeente hoeft niet alles zelf te doen. Bij zoveel mogelijk projecten moet de gemeentelijke organisatie zich afvragen of zij zelf aan de slag gaat of dat ideeën van de inwoners gesteund of ondersteund worden;

- Ook voor de gemeentelijke financiën geldt de menselijke maat. De gemeente staat in dienst van de gemeenschap en zo moet er ook met publiek geld worden omgegaan. Het verhogen van de Onroerend Zaak Belasting (OZB) doen we uitsluitend met de inflatiecorrectie.

Vrijwilligers

Sportverenigingen, scholen, kerkelijke, culturele en maatschappelijke organisaties kunnen niet zonder vrijwilligers. Mensen die zich inzetten voor een ander zijn onmisbaar voor de samenleving. Het zorgt bovendien voor verbinding en het ontstaan van sociale netwerken die van belang zijn voor een sterke samenleving. Het is een taak voor de gemeente om het vrijwilligerswerk te ondersteunen en te waarderen.

Het CDA gemeente Losser vindt dat vrijwilligers ondersteuning verdienen:

- De jaarlijkse uitreiking van de “Vrijwilligersprijs” tijdens de nieuwjaarsreceptie van de gemeente en geïnitieerd door het CDA gemeente Losser, willen we in stand houden;

- Sommige ‘speciale’ vrijwilligers (bijv. in een hospice) kunnen niet zonder scholing en training. Het CDA gemeente Losser wil dat de gemeente hierin investeert;

- Het CDA gemeente Losser vindt het belangrijk dat je al jong ervaart wat het betekent om vrijwillig iets te doen voor de samenleving. Daarom stimuleren we jongeren om vrijwilligerswerk te doen, bijvoorbeeld via school.

Verenigingsleven

Als gemeente en samenleving zijn we niets zonder verenigingen, activiteiten en evenementen. Die zorgen juist voor verbinding en dragen bij aan de leefbaarheid.

Het CDA gemeente Losser zet zich maximaal in voor het verenigingsleven.

- Benodigde vergunningen zijn voor verenigingen bij voorkeur doorlopend (zodat deze niet periodiek verlengd hoeven te worden);

- Het CDA gemeente Losser wil dat zowel subsidies als vergunningen z.s.m. digitaal aangevraagd kunnen worden. Dit bespaart zowel de verenigingsbesturen als de ambtelijke organisatie veel tijd;

- Het CDA gemeente Losser vindt bovendien dat verenigingen en organisaties die zich inzetten voor het gemeenschappelijk belang, zoals de leefbaarheid, sociale samenhang, bevordering van sport- en cultuurparticipatie, blijvend en structureel met een jaarlijkse subsidie ondersteund en gewaardeerd moeten worden;

- Verenigingsgebouwen moeten het lage eigenaarstarief i.p.v.het hogere niet-woningtarief van de OZB betalen;

- Wij zetten de sociale hypotheek in als instrument om initiatieven mogelijk te maken. De financiële steun van de gemeente wordt terugbetaald door het inzetten van vrijwilligers en het organiseren van nieuwe activiteiten die bijdragen aan de leefbaarheid;

- Door een subsidiecoördinator in de gemeente aan te stellen en informatie over subsidiemogelijkheden en –fondsen digitaal aan te bieden, wil het CDA gemeente Losser ervoor zorgen dat de gemeente inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en verenigingen faciliteert en stimuleert om fondsen en subsidies aan te vragen.

Kunst en cultuur
Kunst en cultuur zijn belangrijk voor mens en samenleving. Zij dragen bij aan de persoonlijke ontplooiing van mensen en zorgen voor verbinding binnen gemeenschappen, leggen belangrijke verbindingen met het onderwijs en het sociaal domein of leveren een bijdrage aan de leefbaarheid.

Het CDA gemeente Losser vindt dat iedereen zich moet kunnen ontwikkelen door muziek, toneel of andere culturele vorming.

- Het CDA gemeente Losser vindt cultuureducatie in brede zin belangrijk. Via het onderwijs kan worden kennisgemaakt met de lokale cultuur en geschiedenis en kunnen mensen hun talenten ontwikkelen. De combinatiefunctionaris voor de Stichting Culturele basisvorming moet ook de komende raadsperiode actief worden ingezet;

- De gemeente ondersteunt het muziekonderwijs, de bibliotheek, (lokale) archieven en lokale dialecten en regionale talen;

- Het CDA gemeente Losser wil waar mogelijk culturele activiteiten concentreren in gebouwen. Dit bevordert de toekomstvastheid van huisvesting en activiteiten;

- Wij vinden het belangrijk dat er laagdrempelige voorzieningen in de gemeente zijn voor de beoefening van (amateur)kunst en dat deze voorzieningen financieel worden ondersteund door de gemeente;

- Het CDA gemeente Losser wil dat bijstandsgezinnen en gezinnen op de armoedegrens ook deel kunnen nemen aan culturele activiteiten. We willen hun deelname stimuleren door het aanbod voor hen goedkoper te maken door bijvoorbeeld een lokale kortingspas, en de mogelijkheden bij Stichting Leergeld Losser te promoten;

- De gevolgen van corona voor de cultuursector zijn groot. We willen dat lokale kunst- en cultuur gezelschappen zo snel mogelijk, op verantwoorde wijze, hun activiteiten weer kunnen oppakken. Wij willen kijken in hoeverre daarom een steunpakket cultuur gewenst is;

- De gemeente stimuleert kunst in de openbare ruimte. Dit gebeurt bij voorkeur in samenwerking met lokale initiatieven of het bedrijfsleven.

Cultureel erfgoed

Cultureel erfgoed gaat over ons gezamenlijk verleden, over samenleven en duurzaamheid. Het CDA gemeente Losser hecht waarde aan religieus, agrarisch- en architectonisch erfgoed, dialecten/streektalen, tradities, landschappelijk erfgoed en aan volksfeesten. Het behoud van cultureel erfgoed is voor ons van groot belang. Kunstwerken, archieven, documenten en boeken moeten voor komende generaties bewaard blijven en toegankelijk worden gemaakt. Materieel erfgoed wordt op zijn waarde geschat, behouden en benut; zoals o.a. Erve Kraesgenberg, Steenfabriek de Werklust, Erve Boerrigter, Muziekkoepel Overdinkel, inspiratiepark Gerardus Majella en de Mauritsbrug.

Voor het CDA gemeente Losser is het behoud van cultureel erfgoed van groot belang.

- Waarden en tradities helpen ons om ons thuis te voelen in een onrustige wereld. Wij ondersteunen initiatieven die hier een actieve bijdrage aan leveren op sociaal, cultureel of natuur gebied;

- Wanneer kerken niet langer hun oorspronkelijke functie (kunnen) vervullen zoekt de gemeente, indien gewenst, bij de transformatie van het gebouw met alle betrokkenen actief mee naar een passende nieuwe functie, waarbij ontmoeting centraal staat;

- Waar mogelijk zoekt de gemeente bij het behoud van erfgoed aansluiting bij maatschappelijke partners;

- Het CDA gemeente Losser wil monumenten behouden en – waar dat nodig is – wordt onderzocht of kredietregelingen en subsidies verleend kunnen worden;

- Bij de ontwikkeling van de Aloysiusschool wil het CDA gemeente Losser recht doen aan de karakteristieke kenmerken en passend bij de de omgeving.

Sport

Sport brengt mensen in beweging, draagt bij aan de gezondheid, zorgt voor ontspanning, en ontmoeting, én heeft daarmee een grote maatschappelijke waarde. Dat vraagt om een divers en betaalbaar aanbod, waarbij sporten voor iedereen toegankelijk is. Ook voor mensen met een beperking.

Het CDA gemeente Losser wil dat sport daar waar nodig ondersteund wordt.

- We faciliteren sportvoorzieningen en zorgen ervoor dat deze voor iedereen in onze gemeente toegankelijk zijn. Bij gezond leven hoort ook bewegen!;

- De coronacrisis heeft veel impact gehad op de sportverenigingen. We zorgen ervoor dat er geen verenigingen omvallen door de coronacrisis;

- We willen het verduurzamen van onze multifunctionele- en sportaccommodaties blijven stimuleren;

- Wij willen stimuleren dat er voor zowel de jeugd als de senioren een sportpas komt waarmee voordelig kennisgemaakt kan worden met verschillende sporten;

- Wij willen samenwerking stimuleren en inzetten op multifunctioneel gebruik van accommodaties. Sportaccommodaties maar ook de onderwijsaccommodaties worden zo optimaal geëxploiteerd. Voor De Lutte willen we onderzoeken of een nieuwe multifunctionele sportaccommodatie kan worden gerealiseerd nabij het huidige sportpark 'De Stockakker'.

- Naast sporten in verenigingsverband zijn er ook veel mensen die buiten aan sport doen. Dat willen we stimuleren met een buitenruimte die hiertoe uitnodigt. Bijvoorbeeld door het uitzetten van hardlooproutes, goede wandelpaden, dorpsommetjes en sportvoorzieningen in de parken;

- "Mee kunnen doen" is een belangrijk uitgangspunt voor het CDA gemeente Losser en daarom verdient de Stichting Leergeld Losser ondersteuning. Met hulp van deze stichting kunnen mensen die minder te besteden hebben, toch deelnemen aan sport, cultuur en activiteiten op school;

- Sportverenigingen krijgen in toenemende mate een maatschappelijke rol bij de aanpak van sociale problemen en het bevorderen van de gezondheid. Dat moet worden gefaciliteerd door de gemeente.

Hoofdstuk 2: Zorg voor elkaar

De zorg voor elkaar is het fundament onder onze samenleving. Zo lang we goed voor elkaar zorgen kunnen we iedere uitdaging aan. We hebben elkaar nodig. We dragen samen de verantwoordelijkheid voor een rechtvaardige samenleving waarin iedereen meedoet en meetelt. Ieder mens is belangrijk en waardevol voor de samenleving. Daarom zorgen we ervoor dat iedereen mee kan komen, ook als het even tegenzit. Juist dan zorgen we voor elkaar!

Zorg in de buurt

Wij zetten ons in voor behoud van zorg in de buurt om te garanderen dat goede zorg voor iedereen op redelijke afstand bereikbaar is.

Het CDA gemeente Losser vindt dat huisartsenposten en spoedeisende hulp in de buurt beschikbaar moeten zijn.

- Huisartsenposten en spoedeisende hulp moeten dichtbij beschikbaar zijn. Het CDA gemeente Losser is blij met de gerealiseerde gezondheidscentra in De Lutte en Overdinkel. De continuïteit van het zorgaanbod in dorp Losser staat onder druk en de samenwerking tussen de zorgaanbieders kan beter. De realisatie van een gezondheidscentrum kan daar aan bijdragen en moet gestimuleerd worden;

- Het CDA vindt dat de poliklinieken van het MST in Oldenzaal beter gepromoot moeten worden onder de inwoners van Losser. Ook zorgverleners moeten worden aangespoord om door te verwijzen naar Oldenzaal. MST Oldenzaal is met ruim 20 poliklinieken één van de grootste buitenpoliklinieken van het land. Patiënten uit de gemeente Losser kunnen voor veel zorg dus dichtbij terecht. Dit betekent korte reistijden en gèèn (hoge) parkeerkosten. Bovendien wordt het risico op het verdwijnen van deze voorziening zo beperkt;

- De maximale aanrijtijden van ambulances moeten bewaakt worden en indien nodig moet er ingegrepen worden;

- Op regionaal niveau werken we voor de zwaardere zorg samen (Samen 14) met de Twentse gemeenten om samen te komen tot een volledig regionaal zorgaanbod. Daarbij stemmen we de procedures op elkaar af zodat de zorgaanbieders niet voor iedere gemeente een andere procedure moeten volgen.

Mantelzorg

Mantelzorgers zijn onmisbare krachten in de zorg en aandacht voor ouderen, gehandicapten en chronisch zieken en hebben het vaak zwaar. De gemeente moet naast de mantelzorgers staan en ze faciliteren.

CDA gemeente Losser wil voldoende ondersteuning van mantelzorgers:

- De mogelijkheden voor mantelzorgers om af en toe op adem te komen door respijtzorg en dagopvang moeten nog beter onder de aandacht worden gebracht;
- Het mantelzorgcompliment willen we handhaven als blijk van waardering voor mantelzorgers;
- We vinden dat mantelzorgers als ervaringsdeskundigen meer betrokken moeten worden bij het opstellen en de uitvoering van beleid;
- Professionele ondersteuning van mantelzorgers voor informatie, advies of praktische hulp is belangrijk en moet met enige regelmaat gemonitord en geëvalueerd worden.

Armoede en schulden

Armoede is niet alleen een financieel probleem, maar vooral ook een zaak van niet kunnen meedoen in de samenleving. Een actief armoedebeleid van de gemeente is daarom belangrijk. Wij willen dat zo min mogelijk kinderen in armoede opgroeien. Een integrale aanpak met zorg en welzijn is vaak nodig. Het CDA gemeente Losser vraagt extra aandacht voor stille armoede.

CDA gemeente Losser wil dat zo min mogelijk inwoners in armoede leven;

- De scholen en huisartsen hebben een belangrijke rol bij het signaleren hiervan, de gemeente zorgt voor passende ondersteuning, zodat kinderen mee blijven doen en zich verder kunnen ontwikkelen;

- We willen de gezinnen waarin deze kinderen opgroeien meer maatwerk bieden en betere schuldregelingen. We willen het preventief bereiken van risicogroepen stimuleren om schulden in de toekomst te voorkomen door mensen bekender te maken met de voorliggende voorzieningen;

- De Voedselbank is helaas noodzakelijk en voorziet in een behoefte. De gemeente ondersteunt de Voedselbank door het verstrekken van subsidie. Dit moet zo blijven;

- Er zijn veel regelingen, mogelijkheden en organisaties die zich inzetten voor het tegengaan van armoede (naast de Voedselbank o.a. ook de Stichting Leergeld). We willen meer bekendheid en een goede laagdrempelige toegankelijkheid van deze mogelijkheden;

- De gemeente biedt ondersteuning bij schulden. Tegelijkertijd zijn er ook vanuit de samenleving goede initiatieven zoals bijvoorbeeld SchuldHulpMaatje of Thuisadministratie van Humanitas. We moeten ook deze vormen van hulp blijven ondersteunen;

- In Losser is er een goed minimabeleid en dit willen we zo houden.

Aanpak eenzaamheid

Eenzaamheid is een groot probleem in onze samenleving. Het komt in alle leeftijdscategorieën voor, maar vooral onze ouderen zijn een kwetsbare groep. De zorg en aandacht voor eenzame mensen is een verantwoordelijkheid van ons allemaal; van familie, buren, kennissen en verenigingen.

- Om eenzaamheid tegen te gaan willen wij inzetten op het versterken van bestaande maatschappelijke en sociale verbanden en ouderen stimuleren en begeleiden zelf op zoek te gaan naar sociale contacten;

- CDA gemeente Losser wil een gecoördineerde, lokale aanpak van eenzaamheid, waarbij mensen die in een isolement dreigen te raken, regelmatig worden bezocht. Dat is te organiseren door welzijns- en vrijwilligersorganisaties (o.a. KBO, de Zonnebloem, Zij-Actief, bezoekersgroepen) samen. Door covid moet de komende tijd meer aandacht zijn voor de toenemende eenzaamheid onder jongeren;

- De nieuwe lichting gepensioneerden heeft veel in huis. Omdat we hen graag actief bij de samenleving betrokken houden, willen we speciaal voor hen die de AOW-gerechtigde leeftijd bereiken, een informatiepakket samenstellen. Met dat pakket worden zij gestimuleerd en opgeroepen hun talent en kennis in te zetten voor de gemeenschap.

Ouderen

De overheid stimuleert ouderen om langer zelfstandig te blijven wonen en zelfredzaam te blijven. Dit is alleen mogelijk als voorzieningen zoals hulp bij het huishouden en verpleging aan huis goed geregeld zijn. Voor het CDA is het hierbij van belang dat essentiële waarden als aandacht en warmte voor de oudere voorop komen te staan.

- Dementie neemt door de vergrijzing de komende jaren fors toe. Voorlichting en vroegtijdige signalering zijn belangrijk, maar ook een goed aanbod van dagbesteding. Dit geeft kwaliteit aan het leven en zorgt ervoor dat de mantelzorger(s) de intensieve zorg als mensen nog thuis wonen, kunnen volhouden. Dit is een verantwoordelijkheid van de gemeente;

- Tussen zelfstandig thuis wonen en wonen in een verpleeghuis zit een gat waar nauwelijks voorzieningen voor zijn. Het CDA vindt dat er meer variatie nodig is in het aanbod van woonvormen voor ouderen: kleinschalige appartementencomplexen en nieuwe vormen van verpleeg- en verzorgingshuizen;

- Wij willen dat de gemeente stimuleert dat scholen, verenigingen en organisaties vaker een beroep doen op vitale ouderen om als vrijwilliger actief te zijn en als coach of mentor hun kennis en ervaring te delen met jongeren;

- Wij zetten in op het behoud van voorzieningen zoals een huisarts, supermarkt, pinautomaat, of openbare bibliotheek in de buurt;

- Vervoersmogelijkheden voor senioren en mensen met een beperking moeten goed onder de aandacht van ouderen worden gebracht. Hierbij is ook aandacht voor maatschappelijke initiatieven zoals ANWB Automaatje;

- Voor mensen in de laatste levensfase moet er goede zorg, ondersteuning én aandacht voor zingevingsvragen zijn. De gemeente kan hierin een faciliterende rol spelen door de vestiging van een hospice in de gemeente te stimuleren;

- Ouderen zijn vaak kwetsbaarder voor oplichting en kleine criminaliteit, ook via het internet. Hierover moet meer voorlichting worden geven;

- Het is belangrijk dat ouderen elkaar kunnen blijven ontmoeten, zodat vereenzaming wordt voorkomen. De gemeente faciliteert die ontmoeting en daar waar nodig participeert de gemeente in periodieke huisbezoeken door vrijwilligersorganisaties (o.a. ouderenorganisaties, kerken, Zonnebloem etc.);

- Ouderen die willen verhuizen naar een kleinere woning ervaren hierbij vaak (psychologische) drempels, zoals de verhuizing of een te hoge huur voor een kleiner huis. Door voorlichting en het gesprek aan te gaan kunnen deze drempels worden weggenomen.

Jeugdzorg

Bij de zorg voor jongeren is vroegtijdige signalering van belemmeringen in de ontwikkeling erg belangrijk. Door in een vroeg stadium de juiste ondersteuning te bieden kunnen grote problemen op latere leeftijd worden voorkomen. Als er hulp nodig is, is het belangrijk dat er samenhangende hulp geboden wordt. Gezin, jeugdhulpverlening, onderwijs, welzijnswerk en vrijetijdsbesteding; allemaal moeten ze samenwerken aan hetzelfde doel! De ondersteuningsbehoefte van het gezin staat hierbij centraal.

CDA gemeente Losser vindt dat ieder kind een goede start verdient!

- Belangrijk bij het inzetten van ondersteuning is dat niet de taken en verantwoordelijkheden worden overgenomen van het gezin, maar dat het gezin zodanig wordt ondersteund dat men weer vertrouwen krijgt en van daaruit zelf werkt aan het oplossen van de problemen;

- School is de plek waar belemmeringen in de ontwikkelingen vroegtijdig worden gesignaleerd. Jeugdconsulenten van WIJZ die enkele uurtjes meedraaien op onze scholen en de praktijkondersteuner Jeugd GGZ bij de huisartsen, vormen belangrijke schakels in het vroegtijdig signaleren en het bieden van laagdrempelige hulp. Dat moeten we versterken;

- In de jeugdhulp zien we een toename van aanbieders die zich richten op lichte in plaats van zware zorg. Dit leidt tot extra kosten en het ontstaan van tekorten. Wij willen een duidelijke afbakening wat jeugdzorg is en wat valt onder gewone opvoeding. We willen adequate controle op de financiën en pakken zorgfraude aan;

- Het CDA wil dat kinderen met jeugdhulp het recht krijgen om iemand uit hun eigen omgeving te betrekken bij belangrijke zorgbesluiten. Deze steunfiguur is geen professional, maar een goede bekende, zoals een familielid, de buurman of de trainer van de voetbalclub. Deze zelfgekozen mentor is er niet om de professionele hulp over te nemen, maar om mee te beslissen over wat goed is voor het kind, het gezin en de situatie;

- Wij vinden preventieve hulp, om vechtscheidingen te voorkomen, belangrijk;

- De gemeente Loser heeft een afdeling WIJZ die goed functioneert. Het CDA wil dat vooral zo houden.

Iedereen moet mee kunnen doen

Het CDA gemeente Losser vindt dat niemand aan de zijlijn mag staan.

- Mensen met een beperking moeten volledig mee kunnen doen in de samenleving. Samen met hen moet uitgezocht worden hoe dit mogelijk is. We voeren het VN-verdrag Handicap zoveel mogelijk uit;

- Sportvoorzieningen en openbare gebouwen moeten voor ieder goed toegankelijk zijn. Waar mogelijk willen we dat mensen met en zonder beperking samen kunnen sporten en bewegen;

- Bij maatschappelijk belangrijke voorzieningen zorgen we voor voldoende gehandicaptenparkeerplaatsen.

Inclusiviteit en anti-discriminatie

Wij willen dat de gemeente als werkgever werkt aan een inclusieve organisatie. Dit betekent bewustwording creëren bij de eigen medewerkers en inclusief werken aan beleid.

- Bij het uitzetten van vacatures zorgen we ervoor dat deze inclusief is. Sollicitanten met diverse (migratie)achtergronden en mensen met een mogelijke arbeidsbeperking moeten zich uitgenodigd voelen om te reageren op de vacature;

- Het voorkomen van discriminatie in iedere vorm blijft voor ons een belangrijk aandachtspunt. Iedereen moet zich veilig kunnen voelen in onze gemeente.

Aanpakken laaggeletterdheid

In Nederland zijn ruim 2,5 miljoen mensen die moeite hebben met lezen en schrijven en daardoor moeilijker mee kunnen doen in de samenleving. Dat is een ongekend hoog aantal en het is voor deze mensen een serieuze handicap in een wereld van internet, e-mail en sociale media. Daarbij komt dat armoede bij laaggeletterden vaker voorkomt.

Het CDA gemeente Losser vindt dat laaggeletterden een kans verdienen.

- Er moet in de gemeente Losser een brede aanpak van laaggeletterdheid komen door o.a. onze communicatie erop aan te passen en initiatieven als taalcoaches vanuit de openbare bibliotheek, te stimuleren. We nemen deel aan lokale allianties om mensen die moeite hebben met lezen, schrijven en digitale vaardigheden te kunnen bereiken en hen te verwijzen naar het leeraanbod;

- Het CDA wil dat de bibliotheek en basisscholen meer middelen krijgen om de vaardigheden op dit gebied te stimuleren en op peil te brengen.

Participatie en inburgering

- Participatie van alle inwoners is belangrijk. In de nieuwe Wet inburgering krijgen gemeenten een belangrijke rol. Nieuwkomers moeten snel mee kunnen doen in de samenleving. We streven ernaar dat iedereen een (passende) baan heeft of een opleiding volgt;

- Vrouwelijke statushouders en oudkomers hebben vaak een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. We willen dat wanneer een partner werk vindt, de begeleidingstrajecten van de andere partner doorgaan;

- Maatschappelijke begeleiding moet leiden tot zelfredzaamheid. Veel begeleiding is informeel en wordt door vrijwilligers gedaan. We willen er zorg voor dragen dat er voldoende betaalde krachten zijn om de maatschappelijke begeleiders te coachen en op te vangen. Zij zijn nodig om de vrijwilligers goed te laten functioneren;

- Het CDA gemeente Losser wil dat de gemeente statushouders direct in aanraking brengt met onderwijsmogelijkheden en vrijwilligerswerk. Dit versnelt de integratie en de stap naar betaald werk wordt zo kleiner.

Gezond Leven

De coronacrisis heeft niet alleen de economie en onze maatschappij platgelegd. Ook heeft deze crisis laten zien hoe belangrijk gezond leven en het tegengaan van overgewicht is.

Het CDA gemeente Losser wil inzetten op de gezondheid van onze inwoners en een gezonde levensstijl stimuleren.

- We willen inzetten op preventie en gezond leven, waarbij de gemeente en de zorgpartijen samenwerken. We betrekken sportverenigingen, sportcoaches maar ook de scholen bij het preventiebeleid en we zetten bekende sporters in als ambassadeurs voor een gezonde leefstijl;

- Sport zorgt ervoor dat mensen bewegen, maar het verbindt mensen ook. Sterke verenigingen en meer voorzieningen voor sport en beweging in de openbare ruimte, dragen daar aan bij. Hierbij kan ook gedacht worden aan een combinatie van sport- en speelvoorzieningen;

- We stimuleren gezond gedrag door actieve beweegprogramma's en we zetten op scholen vroegtijdig preventieprogramma's in tegen roken, een verantwoord alcoholgebruik en het gebruik van drugs;

- We ondersteunen de plannen voor de realisatie van het Beweeg- en Ontmoetingspark Brilmansdennen;

- Wij willen een terugkeer van de zgn. 'Fittest' in al onze dorpen waaraan de inwoners gratis kunnen deelnemen.

Hoofdstuk 3 : Leefbaarheid & wonen

Wonen

Wonen is voor onze inwoners essentieel. Hun woonwensen moeten centraal staan bij het woonbeleid van de gemeente Losser. Het bevorderen van voldoende woongelegenheid is één van de wettelijke en belangrijkste taken van de gemeente. In de gemeente Losser is behoefte aan starterswoningen en levensloopbestendige woningen in alle kernen. Voor het CDA is het woonbeleid gericht op kwaliteit, betaalbaarheid, duurzaamheid, variatie en maatwerk. Naast voldoende woningen heeft de gemeente ook een belangrijke rol in het creëren van een prettig leefklimaat. Dan gaat het om voorzieningen, veiligheid en het onderhoud van de openbare ruimte. Goed wonen in een aantrekkelijke omgeving houdt onze dorpen leefbaar en vitaal!

Het CDA gemeente Losser vindt dat iedereen een passende woning verdient:

- Wij willen extra aandacht voor de moeilijke positie van starters, senioren, jonge gezinnen en mensen met een smalle beurs bij het vinden van een geschikte woning. Er zijn op dit moment in de gemeente Losser te weinig geschikte en betaalbare woningen;

- Om aan de grote vraag van onze inwoners te voldoen is op korte termijn meer woningbouw nodig. Bij de vaststelling van de Woonvisie afgelopen juli is gevraagd om een actieplan. Het CDA gemeente Losser wil dit actieplan voortdurend monitoren om per kerkdorp de behoefte en voortgang te bewaken;

- Het CDA gemeente Losser kiest in eerste instantie voor ‘bouwen voor de eigen behoefte’. Kopers met een sociale en/of economische binding, hebben een voorkeur. Dit wordt onderdeel van de verkoopvoorwaarden van nieuwe woningen. Ook in de huursector moet worden ingezet op voorkeursrecht voor eigen inwoners;

- Er moet meer ruimte gegeven worden op het gebied van collectief- en particulier opdrachtgeverschap. Zo kan beter maatwerk worden geleverd. Het bevordert bovendien de diversiteit en daarmee de aantrekkelijkheid van het straatbeeld;

- Bouwen voor de eigen behoefte heeft de eerste prioriteit. Daarna kan worden overwogen òf, en in welke mate kan worden bijgedragen aan de extra, regionale opgave;

- We vinden dat de gemeente streng moet controleren op de onlangs ingevoerde zelfbewoningsplicht;

- Het succesvolle instrument 'Startersleningen' moet worden aangehouden;

- Met Domijn maakt de gemeente gerichte prestatieafspraken over de hoeveelheid en de kwaliteit van het aanbod aan huurwoningen. De woningbouwcorporatie krijgt daarbij de ruimte om het aantal huurwoningen te verminderen, aan te bieden als koopwoning aan de bestaande huurders of de vrijkomende percelen in te vullen voor particuliere woningbouw;

- Speciale aandacht vragen wij voor de door particuliere initiatieven opkomende studio's en appartementen. Zij voorzien momenteel in een behoefte, maar de gemeente heeft met de eigenaren geen formele relatie. Met Domijn is die er wel. Het CDA gemeente Losser vindt het belangrijk dat deze ontwikkelingen gemonitord worden en de gemeente een vinger aan de pols houdt;

- Wij vinden dat de gemeente en Domijn flexibel om moeten gaan met bijzondere woonvormen. De combinatie van wonen en zorg voor een gehandicapt kind of (oudere) familieleden in de directe woonomgeving, vindt het CDA gemeente Losser vanzelfsprekend. Hiervoor kan de gemeente vergunningen voor flexibele bouwconcepten met een bepaalde duur afgeven. Als de zorgtaak is beëindigd, kan de opstal (mantelzorgwoning) worden verwijderd;

- Het CDA gemeente Losserkiest voor een zorgvuldige omgang en invulling van de schaarse ruimte. Daarom moet nadrukkelijk worden gekeken naar de inbreidingsmogelijkheden in de dorpen. De kwalitatieve toetsing aan de woningbehoefte is daarbij essentieel. Hierbij moeten kwantitatieve kaders worden gesteld om willekeur te voorkomen. Gekeken moet worden naar de parkeernorm en een bouwstijl die past in de omgeving;

- Het CDA gemeente Losser wil dat planontwikkelingen meer vanuit één visie op de dorpen tot stand komen. De gemeente moet toezien op deze integraliteit in het kader van de uitvoering van de Omgevingswet die wordt ingevoerd.

Veiligheid

Veiligheid is een zaak van iedereen. Het CDA wil veiligheidsproblemen in de gemeente Losser samen met onze partners (politie, brandweer, maatschappelijke organisaties, bedrijven en burgers) aanpakken door preventie, toezicht en handhaving. Voor het terugdringen van (jeugd-)overlast, huiselijk geweld en criminaliteit, is samenwerking tussen zorg, onderwijs en veiligheid noodzakelijk.

Het CDA gemeente Losser wil een veilige leefomgeving:

- Bewoners moeten gestimuleerd worden om actief te zijn in hun eigen buurt of dorp en de mogelijkheden voor bewoners om medeverantwoordelijkheid te dragen moeten worden vergroot. De gemeente heeft daarin samen met de dorpsraden een stimulerende en faciliterende rol;

- We hebben aandacht voor de oorzaken van onveiligheidsgevoel en pakken deze zoveel mogelijk samen met bewoners en dorpsraden aan;

- Mensen zelf vormen de basis voor veiligheid en leefbaarheid. Initiatieven zoals WhatsApp-groepen en buurtvertegenwoordigers die jongeren aanspreken bij overlast, stimuleren we;

- Afgelopen jaren is het aantal buurtruzies ook in onze gemeente gestegen. Het vele thuiswerken door coronamaatregelen draagt daar aan bij. Om escalatie en de gang naar de rechter te voorkomen moet, eventueel samen met Domijn, ingezet worden op buurtcoördinatoren en buurtbemiddeling;

- Een veilige gemeente vraagt om maatregelen. Wij richten ons in het bijzonder op het tegengaan van criminaliteit die een grote impact heeft op het slachtoffer, diens directe omgeving en het veiligheidsgevoel in de maatschappij, zoals woninginbraken. Maar ook op thema's als verkeersoverlast, veilige schoolomgeving en openbare ruimte;

- Wij willen meer preventie en voorlichting over actuele vormen van cybercriminaliteit (valse appjes/brieven, nep-bankmedewerkers), om te voorkomen dat onschuldige slachtoffers, vaak ouderen, de dupe worden;

- We willen meer aandacht voor de toenemende ondermijning in onze gemeente. Er moet een visie met uitvoeringsplan komen om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan en op te sporen.

Woonomgeving

Een verzorgde en opgeruimde buurt draagt in belangrijke mate bij aan een prettige leefomgeving en bevordert daarnaast het veiligheidsgevoel van de inwoners. Ook passende speelvoorzieningen, ontmoetingsplekken, voldoende en passend groen én een verkeersveilige inrichting van de straat of wijk, dragen bij aan een prettige woonomgeving. En niet in de laatste plaats; zo'n omgeving bevordert de saamhorigheid waardoor bewoners zich samen verantwoordelijk gaan voelen voor hun eigen straat of wijk.

Het CDA gemeente Losser wil dat iedereen kan wonen in een verzorgde en plezierige buurt!

- We onderhouden de openbare ruimte in onze gemeente zodanig dat die veilig en netjes is en onze inwoners zich er prettig voelen;

- Veranderingen in de woonomgeving gaan de buurtbewoners aan. Wij vinden het daarom vanzelfsprekend dat bewoners worden betrokken bij veranderingen in hun buurt of dorp. Initiatieven moeten ondersteund worden met dorpsbudgetten;

- We zoeken een balans in het beheer en het onderhoud van onze bermen, groenstroken en akkerranden. Daar waar mogelijk bevorderen we de leefomgeving van insecten en bijen en zorgen we voor maximale biodiversiteit. Daar waar het nodig is onderhouden we zodanig dat onkruid geen overlast veroorzaakt;

- We passen de openbare ruimte aan op het klimaat. We planten meer bomen en leggen wadi's aan. Een gescheiden rioolstelsel moet de komende jaren worden aangelegd;

- We zorgen voor goede en veilige wegen. Het preventief, planmatig beheer en onderhoud van wegen moet hoger op het prioriteitenlijstje komen;

- Het CDA gemeente Losser vindt dat schoolpleinen een grotere rol in de woonomgeving kunnen vervullen. Ze zullen daarvoor groener en uitdagender moeten worden ingericht om bewegen te stimuleren en een ontmoetingsplek in het dorp te zijn;

- Met het oog op de verkeersveiligheid genieten vaste, bloeiende planten onze voorkeur. Door als gemeente het groen natuurvriendelijk te onderhouden en chemische middelen te verbieden dragen we bij aan een beter milieu;

- Het is belangrijk dat de gemeente over het niveau van groenonderhoud communiceert met omwonenden. Wij willen bewoners meer inbreng geven over het groen in hun straat, buurt en buitengebied;

- Onze dorpen moeten 'waterslim' worden zodat we de pieken in regenval en droogte beter aankunnen. Het CDA wil groene daken, het afkoppelen van hemelwater op het riool en energiebesparende maatregelen nog meer stimuleren. Europese en nationale subsidieregelingen moeten hiervoor meer worden ingezet. Bij de uitvoering van de kwaliteitsimpulsen in onze dorpskernen worden genoemde maatregelen al meegenomen. Ook bij bewoners van straten waarin voorlopig niet geïnvesteerd wordt dienen de mogelijkheden onder de aandacht gebracht te worden;

- Ons afvalbrengpunt en de gemeentewerf zijn in een woonwijk gelegen en dat is voor zowel de medewerkers als de bezoekers geen ideale situatie. Het afvalbrengpunt voldoet bovendien niet meer aan alle (milieu-)eisen. Beide bedrijven moeten samen naar een terrein verplaatst worden met een goede ontsluiting aan de rand van het dorp;

- De gemeente zorgt voor uitdagende en goed onderhouden speelmogelijkheden in elke buurt, voor spel en ontmoeting. De buurt moet bij de aanleg worden betrokken, waarbij in samenwerking met de gemeente de buurt zelf de inrichting en het onderhoud van de voorziening kan regelen.

Hoofdstuk 4: Duurzame economie

Een "duurzame economie" houdt rekening met de maatschappelijke- en milieuaspecten om zo te beantwoorden aan de behoeften van vandaag. Bij duurzaam beleid is het essentieel om oog te hebben voor onze toekomstige generaties. Zij moeten ook kunnen voorzien in hun behoeftes en hun eigen leven kunnen inrichten op een leefbare planeet.

Duurzaamheid
Werken aan een duurzame toekomst vraagt forse inspanningen. Het is een grote opgave en gaat veel verder dan het verduurzamen van alle woningen. Er ligt bovendien ook een maatschappelijke inspanning: energie- opwekking vindt steeds dichter bij huis plaats.

Dat vraagt om acceptatie en een bottom-up benadering van opwekmogelijkheden, zoals zonneparken, windmolens en biovergisters. Omwonenden moeten daar wel zelf profijt van hebben. Bijvoorbeeld door een lagere energierekening, delen in de opbrengsten of een investering in de eigen gemeenschap. De sleutel voor deze transitie is voor het CDA gemeente Losser de vorming van lokale energiecoöperaties. Dat zorgt voor lokale participatie en draagvlak. Niet alleen de lasten, maar ook de lusten! Wij willen duurzame energie, maar wel passend in het landschap.

Duurzaamheid betekent ook klimaatadaptatie. Door klimaatverandering wordt de neerslag heftiger en komen langere periodes van droogte voor. Bij de inrichting van wijken, bedrijventerreinen en het landelijk gebied, moet hiermee rekening worden gehouden.

Daarnaast gaat het bij duurzaamheid ook om circulaire economie: Hoe zorgen we ervoor dat we een zo'n groot mogelijk deel van ons afval kunnen hergebruiken als grondstoffen?

Het CDA gemeente Losser vindt dat iedereen moet bijdragen aan het leefbaar houden van onze planeet:

- Wat we als gemeente Losser ook willen bereiken met het energietransitieproces, het zal altijd breed met onze inwoners gedeeld en overlegd moeten worden;

- In 2050 moeten de woningen in de gemeente van het gas af. Dit is een hele opgave. Voordat tot uitvoering wordt overgegaan wil het CDA gemeente Losser dat zorgvuldige afwegingen worden gemaakt voor onze inwoners. Zo moet voor onze inwoners bekend zijn welke (regionale) warmtebronnen, zoals biogas, ingezet worden, op welke plekken en tegen welke prijs. Inwoners moeten op tijd betrokken worden bij de planvorming;

- We willen dat de gemeente bij het verduurzamen van wijken, gebruik maakt van de uitzonderingsmogelijkheid om te kiezen voor behoud én aanleg van gasnetten in de gemeente. Niet om gas te behouden maar om nieuwe innovaties (zoals waterstof en biogas) die de gasleiding-infrastructuur kunnen gebruiken, een kans te geven;

- De gemeente heeft een actieve, stimulerende en adviserende rol bij het inzetten op isolatie van woningen en energiebesparing. Energie die je niet gebruikt is het meest duurzaam!;

- Lokale energieprojecten binnen onze dorpen moeten gestimuleerd worden;

- CDA gemeente Losser wil geen grote windmolens. Windmolens zijn alleen acceptabel als daarvoor voldoende draagvlak is bij de inwoners, het geen nadelige gevolgen heeft voor de natuur en ons nationaal landschap én het de gezondheid van onze inwoners niet aantast. Daarnaast moeten de omwonenden en inwoners bij projecten maximaal participeren, ook financieel, en bij voorkeur in de vorm van een lokaal energie-initiatief. Wel zijn we voor kleine erfmolens.

- Onze gemeente moet zelf het goede voorbeeld geven: We gebruiken duurzaam opgewekte energie, kopen duurzaam in, beschikken over voertuigen op elektra en verduurzamen het gemeentelijk vastgoed;

- We benutten kansen in ons buitengebied: Agrarische daken worden nog meer gebruikt voor de opwekking van zonne-energie en kleine windmolens (ashoogte van plm. 15 m) worden geplaatst op boerenerven;

- We stimuleren decentrale energieopwekking door bijvoorbeeld mestvergisting. Dit geeft de landbouw mogelijkheden tot bedrijfsverbreding;

- In de prestatie-afspraken met de woningbouwverenigingen zijn verplichtingen vastgelegd over de verduurzaming van hun woningen. Deze worden goed gemonitord;

- Voortzetting van het Energiefonds Losser waarmee projecten voor verduurzaming worden ondersteund in de vorm van het verstrekken van leningen aan bedrijven, instellingen, verenigingen en energiecorporaties;

- Het klimaatadaptief oppakken en inrichten van nieuwe bouwplannen en kwaliteitsimpulsen. We willen blijven investeren in het voorkomen van wateroverlast of hittestress door het aanleggen van waterbergingsmogelijkheden en het aanplanten van groen;

- We zetten in op maximale inwonersparticipatie bij het grootschalig opwekken van energie. Kleinschalige, lokale energiecoöperaties en lokale bedrijven, worden hierbij actief betrokken. We willen dat onze inwoners als eerste financieel kunnen deelnemen en willen een eerlijke verdeling van lusten en lasten in de lokale gemeenschap.

- Het opwekken van energie door middel van zon en wind, heeft grote invloed op ons landschap. We willen dat de “Zonneladder” wordt toegepast. Eerst zon op het dak. Landbouwgronden en natuurgebieden worden zoveel mogelijk ontzien;

- Het CDA gemeente Losser wil demontage en hergebruik van materialen stimuleren en sloop verminderen. Door circulair bouwen en het werken met uitneembare onderdelen aan te moedigen, slaan we drie vliegen in één klap. We maken woningen van duurzaam materiaal, die relatief snel kunnen worden gebouwd / gedemonteerd, en die geschikt zijn voor alle levensfasen.

Afval

- We willen meer aandacht (gedragsverandering en handhaving) voor het voorkomen van afval. Zwerfvuil zorgt voor veel ergernis, trekt ongedierte aan, is slecht voor het milieu en onze gezondheid. Het CDA wil dat ook de gemeente Losser in 2030 een schone gemeente is en 100% vrij van zwerfaval! Daarvoor zal een plan van aanpak opgesteld moeten worden;

- Wij kiezen voor afvalbeleid, waarbij hergebruik van materialen als glas, papier, plastics, elektrische apparaten en textiel voorop staat. We willen dan ook het huidige contract met Twence (in handen van de Twentse gemeenten) voortzetten. Wij willen geen contracten met commerciële partijen die in handen zijn buitenlandse investeerders. We zetten in op bronscheiding in plaats van nascheiding. Dit is niet alleen goedkoper, maar zorgt ook voor bewustwording. Afvalinzameling is een taak van de overheid.

- De gemeente is verantwoordelijk voor het inzamelen van afval. In de overeenkomst met de inzamelaar wordt gestreefd naar zo veel mogelijk recycling van afvalproducten. De reststroom die overblijft wordt bij voorkeur gebruikt om energie op te wekken. Het streven moet zijn: 1. voorkomen van afval 2. hergebruik 3. Recycling;

- Ons afvalbrengpunt en de gemeentewerf zijn in een woonwijk gelegen. Dat is voor zowel de medewerkers als de bezoekers geen ideale situatie. Het afvalbrengpunt voldoet bovendien niet meer aan alle (milieu-)eisen. Beide bedrijven moeten samen naar een terrein verplaatst worden met een goede ontsluiting, aan de rand van het dorp.

Ondernemen

Bedrijvigheid en ondernemerschap dragen bij aan de vitaliteit en de leefbaarheid van dorpen. Het CDA gemeente Losser kiest vanuit het uitgangspunt van rentmeesterschap nadrukkelijk voor het stimuleren van duurzaam ondernemerschap. Familiebedrijven en MKB-bedrijven zijn voor ons de motoren waarop de samenleving draait. Lokale ondernemers maken zelf de belangrijkste keuzes. Maar de gemeente kan wel randvoorwaarden scheppen voor een goed draaiende lokale economie en bedrijven ondersteunen door bijvoorbeeld de regeldruk te verminderen of een gunstig vergunningenbeleid te voeren.

Het CDA gemeente Losser vindt een goed ondernemersklimaat van vitaal belang en staat daarom voor:

- Het blijven stimuleren van een goede samenwerking met en tussen bedrijven én mee-investeren in een goede lobby in de regio Twente. Dit vergroot de kansen voor ondernemers en bedrijven;

- Het maken van afspraken met het bedrijfsleven, het onderwijs en andere organisaties op het gebied van duurzaamheidsmaatregelen, het aanstellen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en een minimaal aantal stage- en leerplekken;

- Herstructurering/revitalisering van de bestaande bedrijventerreinen De Pol en de Zoeker Esch;

- We stimuleren samenwerking op onze bedrijventerreinen om energieneutraal te worden. We willen dat de gemeente mee-financiert in onderzoeken zoals energiescans en haalbaarheidsstudies;

- We willen dat de gemeente ten aanzien van het industrieterrein de regie pakt op thema's als leegstand, aantrekkelijke groene en schone openbare ruimte en veiligheid. Oplossingen worden samen met de ondernemers bedacht en uitgevoerd;

- Een belangrijke voorwaarde voor duurzaamheid is 'nabijheid'. We stimuleren daarom lokale/regionale inkoop door de gemeente;

- Bij herbestemming van vrijkomende agrarische gebouwen moet ook worden gekeken naar de mogelijkheden van commerciële bedrijvigheid en dienstverlening, die passen in ons buitengebied. Dit bevordert de leefbaarheid van het platteland en voorkomt ondermijnende en criminele activiteiten;

- Ondernemers en bedrijven die passen binnen de schaal van de gemeente Losser moet huisvesting kunnen worden geboden op een bedrijventerrein. Behalve enkele leegstaande panden is er momenteel geen bouwgrond voor bedrijven. Het CDA wil een onderzoek naar de revitalisering en mogelijkheden van de bestaande industrieterreinen en een onderzoek naar de inrichting van nieuwe bedrijventerreinen om lokale ondernemers met uitbreidingsambities of nieuwbouw, te kunnen faciliteren.

Toerisme

De gemeente Losser is de schatkamer van Twente. Losser beschikt over waardevol cultureel erfgoed en een buitengebied met bijzondere landschappelijke kwaliteiten. Van de stuwwal tot het Dinkeldal heeft onze gemeente landschappelijk goud in handen. In de achterliggende jaren is flink geïnvesteerd om de gemeente nog aantrekkelijker te maken voor toeristen en recreanten. Ook voor de eigen inwoners wordt dit steeds belangrijker. Voor winkeliers en horecabedrijven biedt de vrijetijdseconomie grote kansen en de sector ontwikkelt zich steeds meer als een belangrijke economische pijler. Het CDA gemeente Losser wil de unieke kenmerken van de dorpen en het fraaie en toeristisch aantrekkelijke buitengebied behouden en daar waar zich kansen voordoen, versterken.

Het CDA gemeente Losser staat voor een sterke vrijetijdseconomie:

- De recreatieve fietsroutenetwerken binnen de gemeente moeten worden versterkt en de aansluiting op de gemeentegrens-overschrijdende netwerken in Noordoost Twente en Duitsland verbeterd;

- De gemeente Losser moet zich verder ontwikkelen en promoten als toeristisch onderscheidende gemeente met unieke elementen, zoals het stuwwallen- en Dinkeldalgebied , de geologische en aardkundige parels in de Schatkamer van Twente en de spreekwoordelijke gastvrijheid van onze recreatieve ondernemers;

- De gemeente Losser moet samen met de andere gemeenten in Noordoost Twente hetunieke karakter van het gebied verder uitdragen en toeristisch versterken. Dit vraagt om een stevige uitvoeringsagenda;

- De ligging als grensgemeente verder benutten als toeristisch onderscheidende 'pré' en de verbinding zoeken en leggen met toeristische parels aan de Duitse zijde van de grens;

- Samen met Duitse partijen moet gezocht worden naar een veilige manier om vanuit Overdinkel aan te sluiten op het routenetwerk bij de Drilandsee;

- Nieuwe economische dragers op het gebied van toerisme en recreatie in het buitengebied met het oog op vrijkomende agrarische bebouwing en het vergroten van de diversiteit, moeten worden gestimuleerd en ondersteund;

- Het vergroten van de toeristisch-recreatieve waarde van de Zandbergen/Oelermars in combinatie met natuurontwikkeling en in nauw overleg met de betrokken partijen;

- Stimulering van onze dorpen in de aanleg en onderhoud van ‘dorpsommetjes’.

- Recreatieve ondernemers moeten de ruimte krijgen voor nieuwe initiatieven en concepten die passen binnen de schaal van het buitengebied en een onderscheidend toeristisch aanbod versterken.

Hoofdstuk 5: Vitaal buitengebied

De gemeente Losser heeft een groot buitengebied. Agrariërs zijn meer dan ondernemers. In de eerste plaats zijn ze onmisbaar voor onze voedselproductie. Ze zijn echter als eigenaren van een groot deel van het buitengebied ook de beheerders van ons landschap en een belangrijke schakel in het natuurbeheer. Ze zijn daarmee bepalend voor hoe het gebied eruitziet en de toeristische aantrekkelijkheid ervan.

Het landelijk gebied is niet alleen een verantwoordelijkheid van de plattelandsbewoners maar evenzo van de mensen uit de stedelijke omgeving. Het CDA is van mening dat deze verantwoordelijkheid alleen gezamenlijk kan worden genomen. Rentmeesterschap draag je samen!

De aanwijzing en uitwerking van twee Natura 2000 gebieden in de gemeente Losser hebben grote impact op de agrarische gezinsbedrijven en de bewoners in de betreffende gebieden. Het heeft onder meer geleid tot een soort van ontmenging tussen de agrarische activiteiten en de natuur. Daar waar in het verleden deze hand in hand gingen binnen het agrarisch bedrijf zijn dit nu twee aparte werelden geworden.

Landschapsonderhoud wordt veelal uitgevoerd door (ambtelijke) instanties of bedrijven van buiten het gebied en dragen niet meer bij aan de lokale samenleving. Daardoor is het "eigenaarschap" en de trots van het gebied bij een partij van elders komen te liggen. Tevens heeft wetgeving ervoor gezorgd dat natuur en landschap enerzijds en landbouw anderzijds elkaars vijanden zijn geworden. Voor het CDA gemeente Losser is het buitengebied een verantwoordelijkheid van ons allemaal.

Het CDA gemeente Losser staat hierbij voor:

- Een gezonde balans tussen natuur, land- en tuinbouw en recreatie;
- Een brede samenwerking tussen kenniscentra en bedrijfsleven en wil dit waar nodig stimuleren (bijv. Mineral Valley);
- Het bewerken van organische mest om deze in te kunnen zetten als vervanger van kunstmest. Dit is essentieel voor een duurzame en kleine kringloop;

- Steun aan initiatieven om de productie te vernieuwen zodat de sector nog duurzamer, gezonder en concurrerender wordt;

- Door de afname van het aantal agrarische bedrijven, nemen de mogelijkheden tot schaalvergroting voor andere agrariërs toe. Voor leegkomende gebouwen/erven brengt dit bovendien nieuwe kansen met zich mee. We willen dat de gemeente de initiatieven maximaal faciliteert die leiden tot een economische verbetering en behoud van de leefbaarheid. Hierdoor voorkomen we verpaupering van het platteland;

- Voor de levensvatbaarheid van de landbouw is het bovendien belangrijk ruimte te bieden aan nevenactiviteiten van agrariërs, zodat zij kunnen innoveren, het landschap kunnen blijven beheren en voedsel kunnen produceren;

- Het CDA gemeente Losser wil dat het natuurbeheer betaalbaar is en dat gebieden bij voorkeur worden beheerd door mensen uit de directe omgeving zoals agrariërs, particulieren en recreatieve ondernemers. Door de grote betrokkenheid bij het gebied ontstaan er ook weer efficiënte en duurzame initiatieven;

- CDA gemeente Losser ziet de agrariër ook als hoeder van het kleinschalige Noordoost Twentse landschap. Houtwallen en landschapselementen geven dit landschap vorm. Deze houden we zoveel mogelijk in stand en versterken we. Voor natuurbeheer moeten de agrariërs gecompenseerd worden.

- CDA gemeente Losser is voorstander van een gebiedsgerichte aanpak. We zijn van mening dat agrariërs onderdeel zijn van de oplossing voor de maatschappelijke opgaven in het landelijk gebied en niet van het probleem. De leefbaarheid van ons buitengebied en het verdienmodel voor de agrarische sector moeten daarom structureel onderdeel zijn van een gebiedsgerichte aanpak;

- We vinden dat stikstofruimte die binnen Losser gecreëerd wordt beschikbaar moet blijven voor projecten binnen Losser die stikstofruimte vragen. Indien mogelijk willen we hiervoor een eigen stikstofbank opzetten;

- Bij veel agrariërs bestaat een grote wens om hun kinderen een toekomst te geven op het bedrijf. Samen met de betreffende partijen willen we pleiten voor meer aandacht en focus op landelijke regelingen, waarmee we bedrijfsovernames kunnen vereenvoudigen;

- De agrarische sector heeft een goede positie om een bijdrage te kunnen leveren aan de energietransitie. Zonnepanelen op daken van stallen en het vergisten van mest om gas te produceren zouden voor extra inkomsten kunnen zorgen;

- Ons bereiken signalen van verborgen leed op het platteland. Wij nemen die serieus. Het inzetten van ervencoaches willen wij mede hierom blijven ondersteunen;

- De ontwikkelingen en regelgeving met betrekking tot ons buitengebied zijn complex en vragen om deskundigheid. Het CDA gemeente Losser wil zo snel mogelijk weer een ambtenaar met deze specifieke kennis van het buitengebied.

Kandidaten CDA gemeente Losser

1. Harry Nijhuis

2. Gerry Waanders

3. Luc Westerhof

4. Jos In het Veld

5. Paul Elferink

6. Sandra Tiethoff

7. Jeroen Renard

8. Jurran Visschedijk

9. Theo Pünt

10. Lilian Hassing

11. Karin Meijer

12. Bryan Jongsma

Kandidaten CDA gemeente Losser

13. José Olde Rikkert

14. Stefan Kwekkeboom

15. Gerben Keujer

16. Gerard Bolscher

17. Jeroen Tijhuis

18. Jos Elderink

19. Ben Gengler

20. Jan Kwekkeboom

21. Ben Mulder

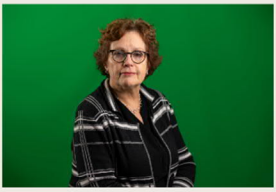

22. Ellen Visschedijk

23. Jan Riesewijk